



تاریخ تشیع

غلامحسن محرمی

سرنوشتنامه	محرمی، غلامحسین، ۱۳۲۷-
عنوان و نام پدیدآور	Muharrami, Ghulam Hassan
مشخصات نشر	تاریخ نشر/ غلامحسین محرمی،
مشخصات ظاهری	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۰۰.
شابک	۷-۹۶۵-۴۲۹-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	۲۰۰۰ص.
یادداشت	فیه
موضوع	کتابنامه: ص: ۱۸۵-۲۰۰.
	شعبه - تاریخ
	Sh'ah - History
	شعبه - ایران - تاریخ
	Sh'ah - Iran - History
شناسه افزوده	جامعه المصطفی (ص) العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)
شناسه افزوده	Almustafa International University Almustafa International Translation and Publication center
رده بندی کنگره	BP۱۳۹
رده بندی دیویی	۲۹۷/۵۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۴۶۷۲۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیه

مرجع تولید: مؤسسه کوتاه مدت و فرصت های مطالعاتی

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

این کتاب با دستور ریاست محترم المصطفی و مدیر انتشارات در آما ند ماه ۱۴۰۰ به چاپ رسید

BA0384

(تولید ***)

تاریخ تشیع

هؤلف: غلامحسین محرمی

چاپ اول: ۱۴۰۰ ش / ۱۴۴۳ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ● قیمت: ۴۸۰,۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مواکم پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۸، تلفن: ۳۷۸۳۶۱۳۴ ۲۵ ۹۸+

تلفکس: (داخلی ۷۰۵) ۳۷۸۳۹۳۰۵ ۲۵ ۹۸+

◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه، تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ ۲۵ ۹۸+

pub_almustafa @

pub-almustafa.ir

miup@pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

● مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت ● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری ● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی ● ناظر چاپ: ایوب جنالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگیرد قانونی خواهد داشت.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته الله علیه و مقام معظم رهبری مد ظله العالی می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضای دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفیٰ ص العالمیة» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیرایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ ص

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۳	درس اول: واژه‌شناسی شیعه
۱۳	درآمد
۱۴	معنای لغوی شیعه
۱۴	معنای اصطلاحی شیعه
۱۷	الفاظ مترادف
۲۱	درس دوم: آغاز تشیع
۲۱	درآمد
۲۱	دیدگاه مستشرقین
۲۴	نگرش بدعت‌گونه به شروع تشیع
۲۶	دیدگاه صحیح درباره پیدایش تشیع
۳۳	درس سوم: تاریخ تشیع از سقیفه تا عاشورا
۳۳	درآمد
۳۴	حرکت شیعیان در سقیفه
۳۷	رابطه و فعالیت شیعیان در عصر خلفای سه‌گانه
۳۹	۱. تشیع در عصر امیرمؤمنان (علیه السلام)
۴۱	۲. تشیع در عصر امام حسن و امام حسین (علیهم السلام)

۴۴. تأثیر نهضت کربلا در روند توسعه تشیع
۵۳. درس چهارم: تاریخ تشیع پس از عاشورا تا پایان امویان
۵۳. درآمد
۵۴. عصر امام سجاد علیه السلام
۵۷. عصر امام باقر علیه السلام
۶۱. عصر امام صادق علیه السلام
۶۷. درس پنجم: تاریخ تشیع در عصر عباسی تا زمان غیبت صغری
۶۷. درآمد
۶۸. گسترش کمی شیعه
۷۰. علل گسترش تشیع
۷۴. کنترل رهبران شیعه
۸۳. درس ششم: قیام‌های شیعی
۸۳. درآمد
۸۴. توانین و مختار
۸۴. زید، یحیی و عبدالله بن معاویه
۸۹. محمد نفس زکیه، ابراهیم و ادريس
۹۰. شهید فخر
۹۱. ابن طباطبای، حسن بن زید حسنی و یحیی بن حسین
۹۷. درس هفتم: دولت‌های شیعی (از ادریسیان تا آل بویه)
۹۷. درآمد
۹۸. دولت ادریسیان
۹۹. دولت زیدیان یمن
۱۰۱. دولت علویان طبرستان
۱۰۴. دولت فاطمی

۱۰۷	ضرب سکه شیعی
۱۱۰	دولت حمدانیان
۱۱۶	دولت آل بویه
۱۲۱	درس هشتم: شیعه پس از آل بویه (سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغول)
۱۲۱	درآمد
۱۲۱	شیعه در عصر سلجوقیان
۱۲۴	شیعه در عصر خوارزمشاهیان
۱۲۵	شیعه در عصر مغول
۱۳۱	درس نهم: تشیع در میان قبایل
۱۳۱	درآمد
۱۳۱	تشیع در میان قبایل
۱۳۴	قبایل هوادار امیرمؤمنان علیه السلام
۱۴۱	درس دهم: گستره جغرافیایی تشیع
۱۴۱	درآمد
۱۴۲	خراسان و نیشابور
۱۴۴	قم، آوه، کاشان، شهرری
۱۴۵	اهواز
۱۴۶	جبل عامل
۱۴۷	استرآباد و جرجان قدیم
۱۴۸	اصفهان و قزوین
۱۵۳	درس یازدهم: حوزه‌های علمیه
۱۵۳	درآمد
۱۵۴	حوزه علمیه کوفه
۱۵۵	حوزه علمیه بغداد